

GLADSAXE KOMMUNE

Seniorcenter Bakkegården, lokal arbejdsgang

Arkivkode/Fil-sti: Kompas / Bakkegårdens lokale arbejds gange	Ikrafttrædelse den: Januar 2015
Titel: Palliation	Sidst ajourført den: Februar 2019
Ansvar: Klinisk Udviklingspsygeplejerske	Dokumenttype: Klinisk lokal arbejds gang
Ved revision – skriv kort – hvilke ændringer: - Fokus er ændret til Kompas - Care er ændret til elektronisk eller til Nexus - Tekst og Bilag er ændret	

Formål:	En værdig livsafslutning
Definitioner:	Palliation : En livsafslutning, hvor vi tager afsæt i beboers og deres familiers ønsker og behov, hvor beboeren tilbydes den bedst mulige lindring
Hvem henvender dokumentet sig il:	Sundhedspersonale der har opgaver vedrørende palliation
Fremgangsmåde:	<p>Dialog med beboer, familie og læge:</p> <p>Ved indflytningssamtalen informerer daglig leder om, at ca. 3 mdr. efter indflytning, vil vi tage initiativ til samtale om behandlingsaktivitet samt ønsker til den sidste tid.</p> <p>Pjecen 'Den sidste tid' vil blive introduceret, det aftales hvornår indlæggelser kommer på tale, og det aftales hvornår der fremover er behov for at mødes, med personalet og med deltagelse af læge.</p> <p>Andre emner der er aktuelle i palliationsforløbet:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Er der oprettet behandlingstestamente ▪ Beboers ønsker til livets afslutning ▪ Information om musikterapi, wellness, lindrende fysioterapi (Bilag C) ▪ Personalet ønsker viden om familiens erfaring med dødsfald <ul style="list-style-type: none"> ○ Familiens ønsker ○ Behov for information om pleje og palliation den sidste tid ○ Vores tilgang til terminal pleje ○ Det faldende ernærings- og væskebehov ○ Nogle menneskers valg om at dø alene ○ Der lægges pose frem med label, til tøj der skal anvendes ved Mors ▪ Aftale om kontakt med egen læge ▪ Aftaler dokumenteres i Nexus

	<p>Samarbejdet med egen læge:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Oplæg til lægen baseres på observationer om: <ul style="list-style-type: none"> ○ Almene symptomer ○ Specifikke symptomer ○ Smertetegn ▪ Nuværende medicinering – ændring af medicinering ▪ Aftale med pårørende og stillingtagen til fravalg af behandling og indlæggelse m.fl. ▪ Se også samarbejdsaftale med læge <p>Tilskud:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Der kan søges om terminaltilskud til medicin, via egen læge ▪ Der kan søges om ernæringstilskud på grøn recept, hos egen læge ▪ Terminalerklæring kan ikke søges, når man bor på plejecenter <p>Palliativ medicinering:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Se lokal arbejdsgang om palliativ medicin i subkutan kanyle <p>Organisering:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Udpege kontaktpersoner ▪ Evt. etablere møder med egen læge ▪ Bruge livshistorie ▪ Støtte til pårørende, også efter Mors
<p>Andre henvisninger:</p>	<p>Behandlingstestamenteregisteret Sst.dk</p> <p>Vejledninger vedrørende fravalg af livsforlængende behandling, herunder genoplivningsforsøg - samarbejdet med lægen Kompas</p> <p>Pjece: "Den sidste tid", information til beboere og pårørende på Center Bakkegården Kompas / Bakkegården</p> <p>Opfølgning på palliationsforløb og dødsfald Kompas / Bakkegårdens lokale arbejds gange</p> <p>Dødsfald, pleje- og adm. opgaver Kompas / Bakkegårdens lokale arbejds gange</p> <p>Palliativ medicinering i subkutan fastliggende nål Kompas / Bakkegårdens lokale arbejds gange</p>
<p>Bilag:</p>	<p>Bilag A: Almene og specifikke tegn på terminal fase Bilag B: Faglige kompetencer til opgaver i palliationsforløb Bilag C: Palliativ fysio- og ergoterapi og andre specielle tilbud</p>

Almene og specifikke tegn på terminal fase

Nedenfor er nævnt nogle almene og specifikke symptomer, der kan forekomme hos den terminale borger. Nogle af symptomerne kan forekomme hos en borger og være fraværende hos en anden. De nævnte symptomer kan også anvendes som inspiration til dokumentation.

Terminal fase almene tegn:

- Tiltagende
 - svækket
 - træt
 - sengebundet
 - smerteforpint
 - Bevidsthedspåvirket, sløv, sovende, konfus, angst, uro
 - aftagende interesse for mad og drikke, omgivelserne, verden og livet
 - retter sig ikke efter en akut episode
 - pneumoni
 - blødning
 - fald
 - lungeødem
 - vægttab

Terminal fase specifikke tegn:

- Kredsløb
 - tiltagende svigt trods behandling
 - ødemer
 - åndenød, blålige fingre/tæer, læber, bleghed
 - kolde hænder og fødder
 - smerter i hjertet (angina)
 - hurtig, svag puls (over 90), uregelmæssig puls
- Respiration og luftveje
 - tiltagende åndenød
 - besvær med at hoste op
 - manglende kraft
 - svækkede reflekser
 - sekretraslen
 - hurtig, overfladisk respiration
 - langsom respiration
 - apnøe perioder

- Cheyne-Stokes respiration

BILAG A:

side 2/2

- **Mave-Tarmkanal**
 - tør mund, belægninger, evt. svamp
 - synkebesvær
 - fejlsynkning
 - kvalme
 - opkastninger
 - mavesmerter
 - udspilet abdomen
 - blødning (melæna, hæmatemese)
 - gulsot
 - aftagende afføring
 - tiltagende obstipation
 - inkontinens

- **Urinveje**
 - aftagende diurese
 - koncentreret urin
 - nyresvigt
 - sløvhed
 - konfusion
 - kvalme
 - urinretention
 - blæresmerter
 - inkontinens

- **Huden**
 - sved, konstant eller anfaldsvis
 - kolde hænder og fødder
 - bleg eller guden kulør
 - blåligfarvning af negle og læber
 - næsen "spids"

- **Centralnervesystem**
 - Sitren, trækninger, kramper
 - Tiltagende lammelser
 - Talebesvær – afasi
 - Styringsbesvær
 - Synsforstyrrelser

- Smerter

BILAG B:

Faglige kompetencer til opgaver i palliationsforløb

Pårørende (hvem, deres ønsker, aftaler, besøgskalender?)

- **Kontaktperson-hjælper, sosu ass, spl.** informerer om almentilstand, alm. pleje, afdelings rutiner, aftaler kontakt med pårørende ved forværring og dødsfald
Sosu ass, spl. informerer om lægelige ordinationer og plan for plejeforløb
- **Angst**
Hjælper, sosu ass, spl. tilser beboer, giver nærvær og observerer for uro/angst
Spl. aftaler palliativ medicinering med læge, herunder angstdæmpende
Sosu ass, spl. lægger fastliggende subcutan kanyle og giver palliativ medicin
- **Smerter**
Hjælper, sosu ass, spl. observerer for smerter
Spl. aftaler palliativ medicinering med læge, herunder smertestillende
Sosu ass, spl. lægger fastliggende subcutan kanyle og giver palliativ medicin
- **Hud/slimhinder**
Hjælper, sosu ass, spl. udfører mundpleje, almindelig hudpleje, lejrning og trykaflastning og observerer for yderligere behov for behandling / hjælpemidler
Sosu ass, spl. kontakter læge ved behov for yderligere behandling/ordination
Hjælper, sosu ass, spl. kontakter fysioterapeut ved behov for yderligere tryk-aflastende hjælpemiddel eller for hjælp til at planlægge lejrning og forflytning
Sosu ass, spl. udfører behandling med behandlingscremer, mundskyllevæske
- **Vejrtrækning/kredsløb**
Hjælper, sosu ass, spl. observerer for vejrtrækningsbesvær
Spl. aftaler palliativ medicinering med læge, herunder slimreducerende og vanddrivende medicin
Sosu ass, spl. giver slimreducerende og vanddrivende medicin i subcutan kanyle **efter spl.tilsyn** med vurdering af tilstand
- **Ernæring**
Sosu ass, spl. planlægger og ændrer løbende ernæring og væskeindtag efter vurdering af behov
Hjælper, sosu ass, spl. hjælper beboer med at indtage planlagte ernæring og væske
- **Religion/tro**
Hjælper, sosu ass, spl. giver nærvær, lytter til beboers behov for at tale om religiøse spørgsmål og døden
Hjælper, sosu ass, spl. hjælper med kontakt til præst eller anden person efter ønske fra beboer
- **Søvn/hvile**
Hjælper, sosu ass, spl. observerer og planlægger søvn og hvile
- **Eksistens, depression og sorg**
Hjælper, sosu ass, spl. observerer behov for aktivitet og besøg og giver nærvær med samtale der tager udgangspunkt i livshistorie
Sosu ass, spl. observerer for psykisk lidelse og vurderer behov for medicinsk behandling

Palliativ Fysio- og ergoterapi, andre specielle tilbud

Fysioterapeuten kan tilbyde:

- Bevilling/udlevering af relevante hjælpemidler, ex. tryksårsforebyggende tiltag; Komfortstol, madrasser, siddepuder
- Lejringspuder, sparring omkring dette, den optimale lejrings
- Træning/behandling
- Samtale
- Lindrende berøring/massage – bedre kropsbevidsthed/fornemmelse/afspænding
- Wellness
- Sengeøvelser, bevægelighed, udspænding (kontrakturprofylakse, forstoppelse - fremme peristaltiske bevægelser)
- Vejtrækningsøvelser
- Lungefysioterapi: hoste/støde teknikker (sekret reducering)
- Forflytningsfokus
- Grounding øvelser
- Eksistentielle - ikke fysiske behov
- Tværfaglig sparring

Ergoterapeuten kan tilbyde:

- Bevilling/udlevering af relevante hjælpemidler, ex. tryksårsforebyggende tiltag; Komfortstol, madrasser, siddepuder
- Lejringspuder, sparring omkring dette, den optimale lejrings
- Træning/behandling
- Samtale
- Wellness
- Forflytningsfokus
- Grounding øvelser
- Dysfagi - synketest
- Eksistentielle - ikke fysiske behov
- Tværfaglig sparring
- Afslapning i sanserum

Musikterapeuten kan tilbyde:

- Musik terapi